

ชื่อวิทยานิพนธ์

การพัฒนารูปแบบการสอน เรื่อง สิ่งเสพติด ในกลุ่มวิชาสร้างเสริม  
ประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเน้นการใช้กระบวนการ  
แก้ปัญหาแบบร่วมมือกันเรียนรู้

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์

นางสาวพิมพ์ลักษณ์ สุวรรณศรี

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ อุไรวรรณ อินทรีย์)

..... กรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิลมนิ พัทธ์)

..... กรรมการ  
(อาจารย์ วรเทพ นิมทิม)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาสร้างเสริม  
ประสบการณ์ชีวิต เรื่อง สิ่งเสพติด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการ  
การแก้ปัญหาแบบร่วมมือกันเรียนรู้ และเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตลอดจน  
เพื่อพัฒนาเจตคติต่อการป้องกันสิ่งเสพติดของนักเรียน

รูปแบบการวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการกับกลุ่มตัวอย่างเฉพาะกรณี เป็นนักเรียน  
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองแขวงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ศึกษาใน  
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท  
คือ เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการ เครื่องมือที่ใช้ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน และ  
เครื่องมือในการสะท้อนผลการปฏิบัติการ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู, แบบ  
สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน, แบบบันทึกการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน และแบบ  
บันทึกประจำวันของครู ประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนวัดได้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์  
ทางการเรียน และแบบสอบถามวัดเจตคติ

### ผลการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ได้พัฒนารูปแบบการสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง สิ่งเสพติด โดยเน้นการสอนแบบกระบวนการแก้ปัญหาแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ซึ่งรูปแบบการสอนนี้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ ขั้นนำ เป็นการทบทวนความรู้เดิมและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น ครูนำเสนอสถานการณ์ปัญหาที่สัมพันธ์กับเนื้อหาและชีวิตประจำวัน นำเสนอวิธีการแก้ปัญหา มี 5 ขั้นตอน คือ 1. กำหนดปัญหาในบทเรียน 2. ตั้งสมมติฐานการแก้ปัญหา 3. ทดลองและรวบรวมข้อมูล 4. วิเคราะห์ข้อมูล 5. สรุปผล ขั้นกิจกรรมกลุ่มย่อย นักเรียนจะศึกษาและทำกิจกรรมตามบัตรกิจกรรม บัตรเนื้อหา บัตรคำถาม และบัตรเฉลย ขั้นทดสอบย่อย หลังจากที่เราเรียนจบไปแล้วจะจริง เพื่อประเมินความเข้าใจในบทเรียน โดยไม่ให้นักเรียนช่วยเหลือกันในการทำแบบทดสอบย่อย
2. นักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ที่กำหนด คือ ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
3. นักเรียนมีคะแนนเจตคติต่อการป้องกันสิ่งเสพติดก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE TITLE                    THE DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL  
FOR THE TOPIC OF DRUGS IN THE LIFE - EXPERIENCE  
GROUP OF PRATHOM SUKSA VI BY USING PROBLEM  
SOLVING AND COOPERATIVE LEARNING APPROACHES  
AUTHOR                      MISS PIMPALAK SUWANNASRI  
THESIS ADVISORY COMMITTEE

..... *Uraiwan Insee* ..... Chairman  
(Associate Professor Uraiwan Insee)

..... *Nilmanee Pitak* ..... Member  
(Assistant Nilmanee Pitak)

..... *W. Chintim* ..... Member  
(Mr. Worathep Chintim)

#### ABSTRACT

The purpose of the present study were to develop teaching and learning activity in Life - Experience Group of Prathom Suksa VI and to develop the students' learning achievement and attitude towards drug prevention.

Action research procedure through a case study was applied to the present study. The samples comprised of 24 Prathom Suksa VI students who were studying in Nong Wang Nua School, Muang district, Kalasin Province, during the second semester of the 1997 school year. Three types of research instrument were used in the study, i.e. experimental tool, evaluation apparatus to assess the efficiency of the teaching model and the feedback apparatus. These instruments included an

Observation form for keeping a record of the teacher's teaching behavior, an observation form for keeping a record of the students' studying behavior and a form to record the students' expression of opinion. A learning achievement test and an attitude test were administered to the students to evaluate the effectiveness of the teaching model.

The results of the study were as follows :

1. An instructional model for the topic of "Drugs" in the Life - Experience Group of Prathom Suksa VI has been developed. The model emphasized cooperative learning and problem solving process. It was comprised of four stages of instruction. The first stage of introduction called for the teacher to review the students' previous learning of the subject and to announce learning objectives. The second stage, the presentation, required the teacher to present situations which were relevant to the subject content and problems in daily life. In this stage, the teacher suggested a five - step solution to a problem which included : 1) the identification of the problem, 2) the setting up of an hypothesis for solving the problem, 3) the experimentation and collection of data, 4) the analysis of data and 5) the conclusion. The third stage of small group activity called for the students to study and perform activities as stated on the activity cards, subject content cards, question cards and solution cards. In the final stage, the students were given quizzes at the end of each spiral to assess their comprehension of the lesson without peer assistance.

2. Over 80% of the students passed the expected achievement criterion of 70%

3. The students' pretest and posttest attitude scores on drug prevention differed significantly at the .05 level of significance.